

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Πρόλογος	17
1. Ένας φιλόσοφος που δεν θέλει να παίρνει μέρος σε συζητήσεις είναι σαν έναν πυγμάχο που δεν θέλει να μπαίνει στο ρινγκ	19
2. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη σοφία από την εγκαирότητα	22
3. Τα όρια της γλώσσας μου είναι τα όρια του κόσμου μου	24
4. Εάν ο κόσμος αυτός δημιουργήθηκε από έναν Θεό, δεν θα ήθελα να είμαι εγώ αυτός ο Θεός. Η δυστυχία αυτού του κόσμου θα μου ράγιζε την καρδιά	26
5. Εν οίδα ότι ουδέν οίδα	29
6. Ερημία χρω	31
7. Και την ελευθερία πάρτε την μετρημένα	33
8. Μελέτη θανάτου	35
9. Μην αγαπάς αυτό που είσαι, αλλά εκείνο που μπορείς να γίνεις	37
10. Σκέφτομαι άρα υπάρχω	40
11. Για όσα δεν μπορούμε να μιλήσουμε, καλύτερα να μένομε σιωπηλοί	42
12. Το πιο φοβερό από τα κακά, ο θάνατος, δεν είναι τίποτε για μας, αφού, όταν υπάρχομε εμείς,	

	δεν είναι παρών εκείνος, και, όταν είναι παρών εκείνος, δεν υπάρχομε εμείς	45
13.	Τα πάντα ρει	47
14.	Η κόλαση είναι οι άλλοι	49
15.	Πάντων χρημάτων μέτρον άνθρωπον	52
16.	Το αληθινό είναι λογικό και το λογικό είναι αληθινό	54
17.	Ο ένας από τους δύο ληστές σώθηκε. Μην απελπίζεσαι. Ο ένας από τους δύο ληστές πέθανε. Μην ελπίζεις	56
18.	Να νικάς τον εαυτό σου. Αυτή είναι η πρώτη και καλύτερη νίκη	58
19.	Ίσως να μην πάμε στην κόλαση γι' αυτά που κάνομε. Ίσως να πάμε στην κόλαση γι' αυτά που δεν κάνομε	60
20.	Ουδείς εκών κακός	62
21.	Η λέξη δεν λείπει ποτέ όταν κατέχεις την ιδέα	64
22.	Ο Χριστιανισμός ήταν μία κοινωνική επανάσταση που, ξεφτίζοντας, μεταμορφώθηκε σε ηθική	66
23.	Αποκτάς δύναμη προχωρώντας	68
24.	Όλη η ζωή είναι ένα πείραμα	70
25.	Η τέχνη είναι πολυτέλεια. Είναι μια διέξοδος των δυνάμεων που δεν χρησιμοποιούνται	73
26.	Βλέπω το καλό και το επιδοκιμάζω, πράττω το κακό	75
27.	Η πιο μεγάλη τέχνη είναι να ξέρεις να αποχωρείς την κατάλληλη στιγμή	77
28.	Αν ο υπέρτατος σκοπός του καπετάνιου ήταν να γλιτώσει το πλοίο του, θα το κρατούσε για πάντα στο λιμάνι	80
29.	Η φιλοσοφία μου χάρισε την ετοιμότητα να αντιμετωπίσω οποιαδήποτε στροφή της μοίρας	82
30.	Οφείλεις, άρα μπορείς	85

31. Τι περίεργο προνόμιο έχει η μικρή αυτή αναταραχή
του εγκεφάλου που ονομάζουμε «σκέψη»; 87
32. Για ποιο λόγο μια γερασμένη οξιά, ραγισμένη, στραβή
με τα κλαδιά κομμένα που, αν βρισκόταν μπροστά
στην πόρτα μου, θα την έκοβα, είναι ακριβώς εκείνη
που ο ζωγράφος θα φύτευε εκεί μπροστά, αν είχε
να ζωγραφίσει την καλύβα μου; 89
33. Γίνε φιλόσοφος, αλλά μέσα σε όλη τη φιλοσοφία σου
εξακολούθησε να είσαι άνθρωπος 92
34. Ένα γεγονός ακολουθεί ένα άλλο γεγονός, αλλά
δεν μπορούμε ποτέ να παρατηρήσουμε
κάποιον δεσμό ανάμεσά τους 94
35. Δεν υπάρχει πιο ταπεινωτική απάντηση
από την περιφρονητική σιωπή 96
36. Πάντα μου έλεγαν, Σάντσο, ότι το να κάνεις καλό
σε χαμερπείς ανθρώπους είναι σαν να χύνεις νερό
στην θάλασσα 98
37. Βλέπω την ζωή σαν έναν χορό.
Είναι ανάγκη ο χορός να έχει νόημα;
Χορεύεις, επειδή το ευχαριστιέσαι 100
38. Οποιοσδήποτε ανόητος μπορεί να πει την αλήθεια.
Χρειάζονται προσόντα για να πεις ψέματα 102
39. Η ηθική είναι ο πιο αποτελεσματικός μηχανισμός
για να σέρνεις την ανθρωπότητα από την μύτη 105
40. Ποτέ μην μπερδεύεις την κίνηση με την δράση 107
41. Esse est percipi 110
42. Και η ζωή πάει χαμένη με τις αναβολές
και ο καθένας πεθαίνει απασχολημένος 112
43. Το πραγματικό θάρρος είναι σιωπηλό,
δεν επιδεικνύεται 114
44. Μην επιτρέπεις στην θέλησή σου να βρυχάται,
όταν η δύναμή σου ψιθυρίζει 117

45.	Κάποια μέρα, ένας από μας, που δεν είχε μαύρο χρώμα, χρησιμοποίησε μπλε. Ο ιμπρεσιονισμός είχε γεννηθεί	120
46.	Πάντα προσπάθεια. Πάντα αποτυχία. Δεν πειράζει. Προσπάθησε ξανά. Απότυχε καλύτερα	123
47.	Ο Θεός υπάρχει ή δεν υπάρχει; Στοιχημάτισε... Αν κερδίσεις, τα κέρδισες όλα. Αν χάσεις, δεν έχασες τίποτα. Στοιχημάτισε, λοιπόν, χωρίς δισταγμό, ότι υπάρχει	126
48.	Η φιλοσοφία τακτοποιεί ένα δωμάτιο, κι έτσι χρειάζεται να πάρει στα χέρια της τα πράγματα πολλές φορές	129
49.	Κάθε λέξη είναι ένας άχρηστος λεκές στην σιωπή και στο τίποτα	132
50.	Μηδέν άγαν	135
51.	Οι μικρές λύπες είναι φλύαρες, η μεγάλη οδύνη είναι σιωπηλή	137
52.	Ες αύριον τα σπουδαία	140
53.	Δεν μπορώ να πάω στο χτες, γιατί ήμουν κάποιος άλλος	142
54.	Αληθινοί επαναστάτες είναι εκείνοι που δεν έχουν να χάσουν τίποτα	145
55.	Τα θρησκευτικά λάθη είναι επικίνδυνα, τα φιλοσοφικά απλώς γελοία	147
56.	Αν ένα λιοντάρι μπορούσε να μιλήσει, δεν θα το καταλαβαίναμε	150
57.	Tabula rasa	153
58.	Πρώτα σηκώνομε ένα σύννεφο σκόνης και μετά παραπονιόμαστε που δεν μπορούμε να δούμε	156
59.	Η ύπαρξη προηγείται της ουσίας	159
60.	Η τέχνη δεν είναι καθρέφτης όπου καθρεφτίζεται ο κόσμος, αλλά ένα σφυρί με το οποίο του δίνουμε σχήμα	162

61.	Τον γιο της πλύστρας να φοβάσαι	165
62.	Το να ισχυρίζεται κανείς ότι ένα έργο τέχνης είναι καλό, αλλά οι πιο πολλοί άνθρωποι δεν μπορούν να το καταλάβουν, είναι σαν να λέει ότι ένα φαγητό είναι καλό, αλλά οι περισσότεροι δεν μπορούν να το φάνε	168
63.	Ο Θεός έφτιαξε μόνο το νερό. Ο άνθρωπος έφτιαξε το κρασί	171
64.	Η κοινωνία προετοιμάζει το έγκλημα. Ο εγκληματίας το διαπράττει	174
65.	Το να πτηθείς είναι συγχωρητέο. Το να αιφνιδιασθείς, ποτέ	177
66.	Αν πέσει στα χέρια μας ένα βιβλίο... ας αναρωτηθούμε: πρόκειται για μια αφηρημένη ανάλυση που αναφέρεται σε ποσοτικά μεγέθη ή αριθμούς; Όχι; Πρόκειται για κάποια εμπειρική ανάλυση που αναφέρεται σε γεγονότα και την ύπαρξη; Όχι; Ε, τότε, δεν έχομε παρά να το πετάξομε στην φωτιά, μια και δεν περιέχει τίποτε άλλο από σοφιστεία και φαντασιοκοπία	180
67.	Το σκουλήκι συσπειρώνεται, όταν το πατούν. Έξυπνο. Με τον τρόπο αυτόν μειώνει τις πιθανότητες να το ξαναπατήσουν. Στην γλώσσα της ηθικής: Ταπεινοφροσύνη	183
68.	Μη φοβάστε! Είναι τα σκυλιά των Ρωμαίων	186
69.	Η αρετή της συγκατάβασης είναι δυσεύρετη στους φτωχούς λαούς	189
70.	Ζην επικινδύνως	192
71.	Είναι μέσα στην σιωπή των νόμων που γεννιούνται οι μεγάλες πράξεις	195
72.	Μια πρόταση έχει νόημα, εάν και μόνον εάν είναι αναλυτική ή εμπειρικώς επαληθεύσιμη	198
73.	Το κριτήριο του επιστημονικού χαρακτήρα μιας θεωρίας είναι η δυνατότητα διάψευσής της	201

74.	Ένα ποίημα δεν τελειώνει ποτέ. Μόνο εγκαταλείπεται	204
75.	Εκείνο που η κάμπια ονομάζει τέλος του κόσμου, η ζωή το λέει πεταλούδα	207
76.	Αν δεν μπορέσω να το δεις κι εσύ, μοιάζει να μην το 'χω	210
77.	Μεγαλύτερη ευτυχία για μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων	213
78.	Πράττε έτσι, ώστε η αρχή πάνω στην οποία στηρίζεται η πράξη σου να μπορεί να γίνει καθολικός νόμος	216
79.	Οι πιο ένδοξες στιγμές της ζωής δεν είναι οι λεγόμενες μέρες της επιτυχίας, αλλά, περισσότερο, οι μέρες εκείνες που, ύστερα από απόρριψη και απελπισία, αισθάνεσαι να μεγαλώνει μέσα σου η θέληση για ζωή και η υπόσχεση για μελλοντικά επιτεύγματα	219
80.	Το ταλέντο είναι σαν τον σκοπευτή που χτυπάει τον στόχο, τον οποίο οι άλλοι δεν μπορούν να πετύχουν. Η μεγαλοφυΐα είναι σαν τον σκοπευτή που χτυπάει τον στόχο, τον οποίον οι άλλοι δεν μπορούν να δουν καν	222
81.	Η εκπαίδευση δεν είναι το γέμισμα ενός κουβά. Είναι το άναμμα μιας φλόγας	225
82.	Ελάτε φίλοι μου. Ποτέ δεν είναι αργά να ανακαλύψουμε έναν καινούριο κόσμο	228
83.	Όποιος χάνει την πρώτη κουμπότρυπα, δεν καταφέρνει να κουμπωθεί	231
84.	Οι ιδέες είναι σαν τα καρφιά. Όσο τις χτυπάς, τόσο βαθύτερα μπαίνουν	234
85.	Στο παλάτι σκέφτονται διαφορετικά από ό,τι στο καλύβι	237
86.	Οι φιλόσοφοι απλώς εξηγούσαν τον κόσμο... Το ζήτημα είναι να τον αλλάξουμε	240

87.	Εδώ είναι θαμμένος κάποιος που έγραψε το όνομά του στο νερό	243
88.	Κανείς δεν αξίζει να επαινεθεί για την καλοσύνη του, αν δεν έχει την δύναμη να είναι κακός	246
89.	Το λάθος, αγαπité μου Βρούτε, δεν είναι στ' αστέρια, αλλά μέσα μας	249
90.	Γνώθι σαυτόν	252
91.	Το γαρ αυτό νοείν εστίν τε και είναι	255
92.	Η καλύτερη χρήση της ζωής είναι να την αφιερώσεις σε κάτι που θα διαρκέσει περισσότερο από αυτήν	258
93.	Ουκ έστι θέατρον η Εκκλησία, ίνα προς τέρψιν ακούωμεν	261
94.	Δεν υπάρχουν μικροί ρόλοι, αλλά μόνο μικροί ηθοποιοί	264
95.	Άλλα εκατό χρόνια εφημερίδας, και οι λέξεις θα βρομάνε	267
96.	Θα ακολουθήσω τον σωστό δρόμο, κι ας με βγάλει στην φωτιά. Θα την σβήσω, αν μπορέσω	270
97.	Το αληθινό ταξίδι της ανακάλυψης είναι να μην ψάχνεις για νέα τοπία, αλλά να έχεις καινούρια μάτια	273
98.	Θα μπορούσε ένας εκ γενετής τυφλός, που έχει μάθει να ξεχωρίζει με την αφή μια σφαίρα από έναν κύβο, να διακρίνει τα αντικείμενα αυτά με την όραση μόνο, αν την αποκτούσε;	276
99.	Αν πρόκειται να υποχωρήσεις, κάν' το αμέσως. Θα σε πούνε μεγαλόψυχο. Αν υποχωρήσεις ύστερα από σκέψη, θα υποθέσουν πως είσαι αδύναμος	279
100.	Ωραίο είναι ό,τι δεν υπάρχει	282
101.	Nulla dies sine linea	285
102.	Ποιος θα μας φυλάξει από τους φύλακες;	288
103.	Παπουτσιά, όχι πάνω από το σανδάλι	291

104. Θεέ μου προφύλαξέ με από τους φίλους μου, τους εχθρούς μου τους αναλαμβάνω εγώ	294
105. Αν ο Γαλιλαίος έλεγε με στίχους ότι η Γη κινείται, δεν θα είχε κατηγορηθεί	297
106. Κανένας δεν κάνει τόσα πολλά λάθη, όσο εκείνος που ενεργεί με βάση μόνο την λογική	300
107. Για ασφάλεια κυκλωθήκαμε με τείχη – και γίνανε τα τείχη φυλακή μας	303
108. Δεν είμαι αυτός εκεί που γερνάει μαζί μου	306
109. Είναι καλύτερα να αποστρέφεται κανείς ολοφάνερες κατηγορίες με την σιωπή παρά με μακροσκελείς λόγους	309
110. «Πω, πω, σκόνη που σήκωσα!», είπε η μύγα που καθόταν στο πίσω μέρος του άρματος	312
111. Μην ζητάς κατευθύνσεις από κάποιον που ξέρει. Θα σε εμποδίσει να περιπλανηθείς	315
112. Μην σε νοιάζει αν κάποιος γύρω σου μιλάει χαμπλόφωνα. Μονάχα ο ένοχος φαντάζεται ότι μιλούν όλοι γι' αυτόν	318